

Deze week in het lobbymemo:

Verslagen Tweede Kamer

- Commissiedebat Financiën decentrale overheden
- Plenair: debat Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg afgerond
- Commissiedebat water
- Commissiedebat Hersteloperatie Kinderopvangtoeslag
- Commissiedebat Onderwijskansen
- Technische briefing robuust basisnet spoorgoederenvervoer
- Rondetafelgesprek robuust basisnet spoorgoederenvervoer
- Rondetafel Wet Integere bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders
- Rondetafel Wetsvoorstellen Wet invoering tweestatusstelsel en Asielnoodmaatregelenwet
- Rondetafel Wet planmatige aanpak Onderwijshuisvesting
- Technische briefing Wet regie versterking op de volkshuisvesting
- Rectificatie op OZB

Stemmingen

- Dinsdag 25 maart

Eerste Kamer

- Eerste Kamer vraagt voorlichting aan Raad van State
- Begroting Asiel en Migratie aangenomen

Commissieagenda Tweede Kamer

Plenaire agenda Tweede Kamer

Plenaire agenda Eerste Kamer

Brussel

- Signalgate: EU onder vuur
- Europese Unie lanceert de 'Preparedness Union Strategy'
- Turkije-crisis en mogelijke impact op EU-toetredingsfondsen
- EU bereidt zich voor op 'flat double-digit' invoerheffingen vanaf 2 april
- Armenië lanceert EU-toetredingsproces
- Kabinetsappreciaties Europese voorstellen (BNC-fiches)
- Consultaties Europese Commissie
- Agenda Europese Comité van de Regio's

Verslagen Tweede Kamer

Commissiedebat Financiën decentrale overheden

Woensdag 26 maart was de Tweede Kamer het toneel van een scherp debat over de financiën van decentrale overheden. Er waren zoveel bestuurders op het debat afgekomen, dat de Tweede Kamer drie extra zalen moest vrijmaken om plek te bieden aan alle toeschouwers. De tribune zat vol met ruim 150 wethouders, die hun aanwezigheid niet onopgemerkt lieten. Meerdere keren moest de voorzitter ingrijpen vanwege rumoer vanaf de publieke tribune. Hun boodschap was duidelijk: het dreigende financiële ravijn voor gemeenten moet worden opgelost.

Voor gemeenten staat veel op het spel. De verwachte bezuinigingen dreigen direct impact te hebben op cruciale voorzieningen zoals jeugdzorg, bestaanszekerheid en infrastructuur. De wethouders reisden af naar Den Haag om deze zorgen persoonlijk kenbaar te maken.

We hebben een terugblik gemaakt op het debat en de bijeenkomst in Nieuwspoort vooraf. Deze video is via [deze link](#) te bekijken.

Het ravijnjaar: een dreigende crisis

Het meest urgente onderwerp op de agenda was het ravijn van 2026, waarin gemeenten te maken krijgen met een forse korting op hun inkomsten uit het Gemeentefonds. Dit werd door meerdere Kamerleden, waaronder Sneller (D66) en Chakor (GL-PvdA), omschreven als een financiële crisis in de maak. "Als we nu niet ingrijpen, krijgen gemeenten de rekening gepresenteerd," waarschuwde Sneller. SP-Kamerlid Van Nispen voegde daaraan toe: "Dit is geen abstract probleem. Dit betekent dat bibliotheken sluiten, zwembaden verdwijnen en lokale belastingen omhoog schieten."

Sneller haalde ook de zogenaamde 'Heinen-heffing' aan, een verwijzing naar minister van Financiën Eelco Heinen. "We moeten niet ijzeren heinig vasthouden aan bezuinigingen die de basisvoorzieningen van gemeenten ondergraven," waarschuwde hij.

De financiële onzekerheid maakt dat gemeenten steeds minder langetermijnplannen kunnen maken. "Hoe kunnen we verantwoord beleid voeren als we niet weten of we over twee jaar nog geld hebben om basisvoorzieningen overeind te houden?" vroeg Chakor zich hardop af. Dit sentiment werd breed gedeeld door de oppositie.

Rekenfouten en de motie-Chakor/Van Nispen

Een inhoudelijk twistpunt in het debat was de vraag of de correctie van de accresberekeningen van de afgelopen jaren wel goed zijn berekend. De motie-Chakor/Van Nispen had opgeroepen om hier samen met de VNG een analyse van te geven. Het antwoord kwam zonder afstemming met de VNG naar de Kamer toe en de VNG voert aan dat er rekenfouten zijn gemaakt die optellen tot structureel 200 miljoen euro lager accres. Chakor uitte haar ongenoegen hierover, maar minister Uitermark concludeerde dat gemeenten om 200 miljoen euro *extra* vragen. Dit is absoluut niet het geval, benadrukte Chakor, omdat het gaat om rekenfouten. Als je een fout maakt, moet die hersteld worden. Gemeenten moeten kunnen vertrouwen op solide cijfers van het kabinet. De minister reageerde dat er geen consensus is over het bedrag en dat daar nog gesprekken over lopen. Vermeer (BBB) mengde zich in deze discussie door zich aan te sluiten bij Chakor: "Als ik bij de belastingdienst een fout maak, moet ik daarna ook alsnog betalen," zei hij. Chakor was niet tevreden met de beantwoording van de minister. Daarom vroeg ze met spoed een brief aan over deze bedragen (die door VNG zijn genoemd in een brief) die nog ontvangen moet worden *voor* het tweeminutendebat dat zeer spoedig plaats zal vinden.

Coalitiefracties in spagaat

De coalitiefracties VVD, NSC, BBB en PVV bevinden zich in een lastige positie. Enerzijds erkennen ze dat gemeenten structureel meer geld nodig hebben, anderzijds willen ze de rijksuitgaven beperken. Aukje de Vries (VVD) benadrukte het belang van een "gedegen en realistische aanpak" en waarschuwde voor "onverantwoorde uitgavendrang." Wingelaar (NSC) liet doorschemeren dat haar partij openstaat voor extra middelen, maar stelde dat gemeenten ook kritisch naar hun eigen begrotingen moeten kijken. Ze haalde bovendien aan dat er ook onderzoekers zijn die zeggen dat gemeenten het ravijn kunnen dempen met hun algemene reserves. Dit verhaal is al meerdere keren ontkracht en tegengesproken, wierpen Van Nispen, Chakor en Sneller haar tegen. Deen (PVV) hield zich grotendeels op de vlakte, maar gaf aan dat zijn partij pas in de Voorjaarsnota concrete keuzes zal maken. Toch lijkt er binnen de coalitie enige ruimte te ontstaan om naar oplossingen te zoeken. Vooral BBB lijkt bereid om in de Voorjaarsnota extra middelen te reserveren voor gemeenten. Vermeer ziet de bui hangen van de dreigende rechtszaak over de middelen voor jeugdzorg én het feit dat gemeenten hun handtekening onder het woonakkoord en het zorgakkoord weg moeten halen als het kabinet op 14 april niet over de brug komt. Deen merkte op het zeer onverstandig te vinden dat de VNG nu dreigt om naar de rechter te stappen en de akkoorden "in brand te steken".

Minister Uitermark erkent noodzaak extra middelen

Minister Uitermark erkende de zorgen van gemeenten meermaals en herhaalde dat de zorgen goed gehoord zijn, maar verdedigde de huidige kabinetslijn. Dat deed ze zonder al te veel overtuiging. Ze wees erop dat er de afgelopen jaren al extra middelen beschikbaar zijn gesteld en benadrukte dat het rijk zelf ook met forse financiële uitdagingen kampt. "We kunnen niet alles oplossen met extra geld," stelde ze aanvankelijk. Maar later in het debat werd ze tot een concrete uitspraak uitgedaagd: "Er moet extra geld bij, dat is klip en klaar."

Toch kwam er kritiek op de terughoudende houding van de minister. Bikker (CU) stelde dat gemeenten "geen speelbal van Haagse begrotingspolitiek" mogen worden. Krul (CDA) wees op de impact voor kleinere gemeenten: "Voor hen zijn de klappen van het ravijnjaar niet op te vangen zonder drastische ingrepen."

Volgende stap: het tweeminutendebat

Het debat eindigde zonder directe toezeggingen, maar wel met een duidelijke politieke spanning. De oppositie blijft druk uitoefenen om het ravijnjaar te voorkomen, terwijl de coalitiefracties hun kaarten nog niet volledig op tafel leggen. Er volgt een tweeminutendebat waarin moties kunnen worden ingediend, en alle ogen zijn gericht op de Voorjaarsnota. De wethouders op de publieke tribune verlieten de Kamer met gemengde gevoelens: gehoord, maar nog zonder concrete toezeggingen.

Plenair: debat Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg afgerond

De Kamer zette op 26 maart het debat voort met staatssecretarissen Karremans (Jeugd, Preventie en Sport) en Struycken (Rechtsbescherming) over een wet die de jeugdzorg beter beschikbaar moet maken. Het debat over het [wetsvoorstel](#) begon op [13 maart](#) met de eerste termijn van de woordvoerders.

Aan het debat namen deel: Westerveld (GL-PvdA), Dobbe (SP), Van den Hil (VVD), Bruyning (NSC), Krul (CDA), Paulusma (D66), Ceder (CU), Crijns (PVV), Stoffer (SGP) en El Abassi (DENK).

Het wetsvoorstel is onderdeel van een brede hervorming van de jeugdhulp en jeugdbescherming in Nederland. Het kabinet wil de jeugdzorg voor de meest kwetsbare kinderen verbeteren. Zij moeten het vaakst en het langst wachten op passende specialistische hulp, terwijl zij er het meest baat bij hebben en de overheid er juist voor hen moet zijn, benadrukt Karremans.

Verplichte regionale samenwerking

Op dit moment wordt specialistische jeugdzorg voornamelijk ingekocht door individuele gemeenten of groepen van gemeenten die samenwerken. In de toekomst moeten zij in zogeheten [jeugdregio's](#), regionale samenwerkingsverbanden, gezamenlijke inkoopafspraken maken. Westerveld vraagt zich af of meer eenduidigheid en harmonisatie niet beter was geweest. Ze vreest dat in de tientallen regio's onderwijs en zorg niet goed op elkaar aansluiten en verantwoordelijkheden versnipperd raken. Ook Dobbe vindt het stelsel te ingewikkeld geworden. Zij pleit voor landelijke inkoop in samenwerking met de gemeentes. Bruyning wil een structurele verandering van de jeugdzorg met een gezinsgerichte aanpak, die de druk op de specialistische jeugdhulp moet verminderen.

Karremans wil niet ingrijpen in regio's waar het al goed loopt. Waar het minder goed gaat, zal het wetsvoorstel gemeenten dwingen zich anders te organiseren. Bij landelijke inkoop zijn kinderen en ouders slechter af, stelt de staatssecretaris. Een landelijk loket weet niet wat er in een gezin, op school of in de wijk speelt. Het zal ook leiden tot afschuifgedrag, denkt Karremans.

De staatssecretaris zegt ook, o.a. in antwoord op vragen van Ceder, expliciet dat multidisciplinaire jeugdhulp, bestaande uit dagbehandeling en hoogspecialistische ggz, in de AMvB moet blijven. Voor het debat had de VNG er voor gepleit deze twee zorgvormen uit de AMvB te halen.

Stoffer (SGP) wil weten wie ingrijpt in regio's waar de inkoop niet goed functioneert. De gemeenteraad controleert het beleid van de wethouder, antwoordt Karremans. Maar als de samenwerking tussen gemeentes niet goed verloopt, houdt de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) toezicht. Bij problemen kan het kabinet extra toezicht instellen.

Gemeenten en aanbieders

El Abassi ziet de nieuwe wet als een poging om de marktwerking beter te laten functioneren, maar hij wil garanties dat de kwaliteit van de jeugdzorg erop vooruitgaat. Het nieuwe stelsel moet volgens Karremans meer stabiliteit en rust opleveren voor aanbieders en gemeenten, en minder administratieve

lasten. Staatssecretaris Struycken verwacht dat hulp daardoor sneller beschikbaar komt voor ouders en kinderen, zeker wanneer er een jeugdbeschermingsmaatregel is opgelegd.

Waarom hebben gemeenten geen goedkeuringsrecht bij fusies tussen jeugdzorgaanbieders, vraagt Crijns zich af. Hij kent voorbeelden waarin fusies ervoor zorgden dat bepaalde zorg niet meer geleverd werd. Organisaties zijn verantwoordelijk voor de zorg, dus zij moeten de vrijheid hebben om zich te kunnen organiseren, zegt staatssecretaris Karremans. Maar gemeenten kunnen met hun inkoopmacht wel afspraken over fusies afdwingen. Hij wil met de NZa bespreken of er meer controlemogelijkheden zijn op een zorgvuldig fusieproces.

Van den Hil wijst op langlopende contracten tussen aanbieders en gemeenten. Worden die gerespecteerd met de nieuwe wetgeving? Er is een overgangsperiode voorzien, bevestigt Karremans.

Geld voor jeugdzorg

Gemeenten kampen met financiële tekorten in de jeugdzorg. De [Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd](#) adviseert dat het Rijk en de gemeenten allebei de helft betalen om die tekorten op te lossen. De Kamer kan met haar budgetrecht helpen om meer geld vrij te maken als de staatssecretaris dat nodig heeft, suggereert Ceder. Westerveld legt de link met het enorme aantal wethouders dat eerder op de dag in de Kamer was in verband met het debat met de minister van BZK over het Gemeentefonds. Krul vraagt zich af waarom de staatssecretaris zo voorzichtig is en niet op voorhand aangeeft hoeveel geld hij nodig heeft.

Karremans benadrukt dat de middelen schaars zijn en dat hij er met de Vereniging Nederlandse Gemeenten uit probeert te komen. De eisen van de gemeenten liggen duidelijk op tafel, maar de staatssecretaris wil zijn eigen onderhandelingsinzet bij de Voorjaarsnota nog niet prijsgeven. Interessant is de dialoog tussen Krul en Karremans. Krul: *Dus als ik het goed begrijp, stelt de staatssecretaris de Kamer en mij even in het bijzonder wel gerust. Hij zegt namelijk: "Me dunkt dat ik daar gewoon een keiharde claim neerleg! Hoe, wat, hoeveel en wanneer: heb daar maar even vertrouwen in."* Kan ik hem zo samenvatten? Waarop Karremans antwoordt: *Ja, precies.*

Amendementen en moties

Amendementen

Alle tot dusver ingediende amendementen zijn via [deze link](#) te vinden. Het kabinet heeft schriftelijk een gemotiveerd oordeel over de tot dan toe ingediende amendementen gegeven; dat is [hier](#) te vinden.

Voor gemeenten van belang zijn de volgende:

- 12 Amendement van het lid [Van den Hil](#) over een evaluatie van het wetsvoorstel en alle onderliggende regelingen. Oordeel Kamer;
- 18 Amendement van het lid [Ceder](#) over medeondertekening door de minister van BZK; Oordeel Kamer;
- 22 Amendement van het lid [Stoffer](#) over schrappen van de delegatiegrondslag waarmee bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald welke onderwerpen in de regiovisie moeten worden opgenomen. Ontraden;
- 47 geworden. Gewijzigd amendement van het lid [El Abassi c.s.](#) ter vervanging van nr. 23 over de oprichting van nieuwe subregio's. Ernstig ontraden;
- 26 Amendement van het lid [Dobbe](#) over alle specialistische jeugdzorg onderbrengen bij het Rijk. Ernstig ontraden;
- 34 Amendement van het lid [El Abassi](#) over een evaluatie na drie jaar. Ontraden;
- 38 Nader gewijzigd amendement van het lid [Bruyning](#) ter vervanging van nr. 35 over een periodieke, onafhankelijke en deskundige evaluatie en rapportage. Oordeel Kamer;

- 40 Nader gewijzigd amendement van het lid [Bruyning](#) ter vervanging van nr. 36 over het borgen van de verbinding tussen het landelijke, regionale en lokale ingekochte aanbod via de regiovisie. Oordeel Kamer;
- 37 Gewijzigd amendement van het lid [Stoffer](#) ter vervanging van nr. 32 over vormen van jeugdhulp waarvoor samenwerking verplicht wordt vastleggen in de wet. Ontraden.

Moties

In tweede termijn zijn er 24 moties ingediend die [hier](#) zijn te vinden. Voor gemeenten zijn de volgende belangrijk:

- 48 Motie van het lid [Westerveld c.s.](#) over alle aanbevelingen van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd overnemen. [De motie is ondertekend door nagenoeg de gehele oppositie, red.]. Ontraden;
- 51 Motie van het lid [Westerveld](#) over keuzes met ingrijpende gevolgen voor het aanbod voorleggen aan gemeenten. Overbodig;
- 53 Motie van de leden [Dobbe en Krul](#) over de mogelijke gevolgen van de bezuinigingen op gemeenten voor de jeugdzorg in kaart brengen. Ontraden;
- 54 Motie van het lid [Van den Hil](#) over de nadruk in de jeugdzorg verschuiven naar collectieve voorzieningen. Oordeel Kamer;
- 57 Motie van het lid [Bruyning c.s.](#) over maatregelen rond de reikwijdte van de jeugdhulp met spoed uitwerken. Oordeel Kamer;
- 60 Motie van de leden [Ceder en Westerveld](#) over gemeenten rekenschap laten geven van hoe zij de sociale en pedagogische basis versterken. Oordeel Kamer;
- 61 Motie van de leden [Ceder en Stoffer](#) over sub g en h van artikelen 2.2.3 en 2.2.3a schrappen uit het ontwerpbesluit. Ontraden;
- 62 Motie van het lid [Ceder](#) over het functioneren van de RET's na twee jaar evalueren. Oordeel Kamer;
- 63 Motie van het lid [Crijns c.s.](#) over elke twee jaar een rapport opstellen over de verplichte regionale samenwerking. Oordeel Kamer;
- 65 Motie van het lid [Stoffer c.s.](#) over een voorstel voor een samenhangende jeugd- en gezinsaanpak. Oordeel Kamer;
- 66 Motie van het lid [Stoffer](#) over concrete voorstellen om kwetsbare gezinnen te versterken. Ontraden;
- 67 Motie van het lid [Stoffer c.s.](#) over besluitvorming in de Eerste Kamer afwachten. Ontraden;
- 68 Motie van het lid [El Abassi](#) over de adviezen uit het rapport Groeipijn integraal overnemen. Ontraden;
- 70 Motie van het lid [El Abassi](#) over een volwaardige rol voor subregio's in regionale samenwerking. Ontraden.

De Kamer stemt op 1 april over de moties en amendementen, en op 8 april over het wetsvoorstel.

Commissiedebat water

Kaderrichtlijn Water (KRW): Doelstellingen en juridische implicaties

De Kamer discussieerde uitgebreid over het wel of niet halen van de KRW-doelen in 2027. Grinwis (ChristenUnie), Kostić (Partij voor de Dieren) en Gabriëls (GroenLinks-PvdA) drongen aan op

onverminderde inzet om de doelen te halen. Volgens hen zijn de verplichtingen al 25 jaar bekend, en is naleving noodzakelijk om ecologische schade én juridische risico's te voorkomen.

Daartegenover stonden onder andere Soepboer (BBB) en Pierik (PVV), die pleitten voor aanpassing van normen, bijvoorbeeld het loslaten van het 'one out, all out'-principe. Zij vrezen economische schade door het strikt vasthouden aan de huidige doelen. Buijsse (VVD) nam een meer gematigde positie in: hij erkende de opgaven, maar pleitte ook voor een realistische, uitvoerbare benadering. Heutink (PVV) was nog stilliger, hij vreest een waterslot op ons land waarin niks meer mogelijk is. De minister moet direct naar Brussel gaan om een uitzondering voor Nederland te eisen. Ja komt immers veel vervuiling uit België en Frankrijk.

Gabriëls bracht meerdere keren naar voren dat decentrale overheden onvoldoende middelen hebben om de taken uit te voeren die voortvloeien uit de KRW. Hij riep andere partijen op die financiële inzet actief te steunen. Buijsse gaf aan daar niet principieel op tegen te zijn.

De minister erkende dat niet alle doelen in 2027 gehaald zullen worden. Hij kondigde een juridische analyse aan van de gevolgen van niet-naleving en werkt aan een "robuuste set maatregelen" in de stroomgebiedbeheerplannen. Er wordt interdepartementaal overleg gevoerd over prioritering en kostenverdeling.

PFAS: bronaanpak, verbod en kosten

PFAS werd door meerdere fracties benoemd als urgent probleem. Kostic, Gabriëls en Grinwis vroegen om een nationaal verbod op niet-essentiële PFAS-toepassingen en snellere Europese regelgeving. De Kamerleden toonden zich bezorgd over het uitblijven van concrete maatregelen, terwijl de vervuiling doorgaat.

Ook de kosten van sanering kwamen aan bod. Gabriëls vroeg met nadruk om financiële compensatie voor decentrale overheden die nu al kampen met hoge kosten, en drong aan op structurele middelen. Hij kreeg steun van onder andere Grinwis. Buijsse gaf aan dat het logisch is om naar herverdeling van lasten te kijken, mits dat efficiënt gebeurt.

De minister bevestigde dat Nederland zich in Europa sterk maakt voor een verbod op niet-essentiële PFAS. In de tussentijd werkt hij aan een nationaal actieplan. Hij onderkent de kostenproblematiek, maar verbond daar (nog) geen toezeggingen aan over structurele middelen voor medeoverheden.

Drinkwaterbeschikbaarheid en ruimte

Drinkwater werd door de Kamer aangemerkt als een voorziening die structureel onder druk staat. Grinwis en Gabriëls vroegen om meer ruimte voor drinkwaterbronnen in ruimtelijke plannen en voorrang bij vergunningverlening. Ook werd de aansluiting met woningbouwopgaven besproken, evenals waterbesparing en circulaire systemen.

De Kamer vroeg om duidelijkheid over het tempo van uitbreiding van infrastructuur en de rol van provincies en gemeenten bij de planvorming. Gabriëls vroeg opnieuw om ondersteuning voor lokale overheden in hun vergunningverlening en bij het realiseren van nieuwe winlocaties.

Madlener gaf aan dat drinkwaterbeschikbaarheid topprioriteit heeft. Hij werkt aan versnellingsmaatregelen voor vergunningverlening en kondigde een brief aan vóór de zomer waarin de rol van drinkwater binnen de Nota Ruimte wordt uitgewerkt.

Grondwater, bestrijdingsmiddelen en diffuse bronnen

De slechte waterkwaliteit, vooral als gevolg van landbouw en bestrijdingsmiddelen, baarde meerdere fracties zorgen. Kostic vroeg om strengere toelatingseisen en handhaving. Gabriëls wees op het belang van goede samenwerking tussen VRO en LNV, en op lokale effecten zoals slechte zwemwaterkwaliteit. Soepboer en Pierik pleitten voor bescherming van boeren en meer ruimte voor maatwerk. Zij betwijfelden of verdere aanscherping uitvoerbaar is, en waarschuwden voor effecten op voedselzekerheid en economische schade. Buijsse vroeg of er op onderdelen ruimte is voor vereenvoudiging of temporisering.

De minister erkende dat veel vervuiling buiten zijn directe beleidsdomein ligt, maar gaf aan nauwer te gaan samenwerken met LNV en ILT. Hij wil betere monitoring van diffuse bronnen en komt in overleg met provincies en gemeenten tot prioritering van maatregelen.

Bestuurlijke regie en rolverdeling

De versnipperde bestuurlijke organisatie van het waterdomein werd herhaaldelijk genoemd. Gabriëls sprak over een "spaghetti van verantwoordelijkheden" wat daarna werd overgenomen door meerdere Kamerleden. Gabriëls waarschuwde dat gemeenten en waterschappen taken krijgen zonder bijbehorende middelen. Hij vroeg om structurele afspraken over uitvoeringsfinanciering en gecoördineerde regie vanuit het rijk.

Buijsse onderstreepte het belang van realistische taakstelling en goede samenwerking. Hij was bereid om te kijken naar ondersteuningsmaatregelen, maar waarschuwde voor bureaucratische uitbreiding.

De minister erkende dat de rolverdeling complex is. In de Uitvoeringsagenda Water wordt gewerkt aan heldere afspraken tussen overheden. Hij zegde toe de positie van gemeenten expliciet te betrekken in het interbestuurlijke overleg en te kijken naar de benodigde uitvoeringscapaciteit en financiering.

Commissiedebat Hersteloperatie Kinderopvangtoeslag

Donderdag 27 maart debatteerden de leden van de vaste commissie Financiën met staatssecretaris Palmén over de voortgang in de Hersteloperatie Kinderopvangtoeslag. Aan het debat namen deel: Nijhof-Leeuw (PVV, vz.), Haage (GL-PvdA), Dijk (SP), Ergin (Denk), Vijlbrief (Denk), Rijkers (BBB), Faddegon (PVV), Wingelaar (NSC), Van Eijk (VVD) en Inge van Dijk (CDA).

Er had zich een zekere moedeloosheid van de woordvoerders meester gemaakt. Mismoedig constateerde Haage dat het alweer over de 19e voortgangsrapportage ging; hoeveel zouden er nog nodig zijn? Deze keer ging het veel over de aanbevelingen uit het rapport van de [Commissie Van Dam](#), over de relatie tussen de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) en de Stichting Gelijkwaardig Herstel (SGH), over jongeren met schulden en verwant daaraan het rapport van de [Commissie Hamer](#) over de relatie tussen het toeslagenschandaal en uithuisplaatsingen dat vanochtend aan Kamer is aangeboden. Er werd kort voorafgaand aan het debat een [manifest](#) door het onafhankelijk jongerenpanel toeslagen aangeboden aan kabinet en Kamer. Aan het einde van het debat vroeg Haage een tweeminutendebat aan; er wordt gezocht naar een moment voor het Meireces.

Commissie Van Dam

Veel woordvoerders drongen er op aan dat de staatssecretaris alle aanbevelingen van de Commissie van Dam overneemt. De aanbeveling om te kiezen voor twee schaderoutes, in plaats van vijf nu, kon op bijval rekenen. Vijlbrief kon er niet bij dat Palmén de door Chris van Dam als belangrijkste aangemerkte aanbeveling, het aanstellen van een bestuurlijk kopstuk dat op het geheel stuurt, niet overneemt. Van Eijk daarentegen steunde het besluit van de staatssecretaris.

Palmen heeft niet voor een bestuurlijk kopstuk gekozen omdat haar in gesprekken met ouders (via de oudercommissie) is gebleken dat die een voorkeur hadden voor meerdere aanjagers op deelonderwerpen van de hersteloperatie. Dat riep discussie op met Vijlbrief en anderen met als uitkomst dat de staatssecretaris haar besluit zal heroverwegen en de Kamer per brief voor het Meireces zal weten waar ze voor kiest.

Jongeren

Het gaat er jongeren om erkend te worden als slachtoffer van het toeslagenschandaal en heel concreet om kwijtschelding van hun schulden bij het DUO. Inge van Dijk stelt een 'green card' voor die jongeren voor een periode van vijf of tien jaar recht op ondersteuning door de gemeente geeft. Dit voorstel kon op bijval van meerdere Kamerleden rekenen.

De staatssecretaris meldt dat de begeleiding van jongeren bij gemeenten ligt, waarbij er in sommige gemeenten wachttijden zijn maar waar het in andere weer heel goed loopt. Gemeenten houden zich ook bezig met de schulden van jongeren. In antwoord op een vraag van Vijlbrief antwoordt ze dat het ravijnjaar dat gemeenten dreigt geen relatie met die beleidsveld omdat de brede ondersteuning wordt bekostigd met een specifieke uitkering en die blijft.

Palmen moet het rapport van de Commissie Hamer nog bestuderen; het is voor haar nog te vroeg om uitspraken te doen of de DUO-schulden van jongeren worden kwijtgescholden. De kabinetsreactie op het rapport komt voor de zomer. Ze vindt het idee voor een 'green card' heel interessant en gaat kijken of invoering mogelijk is. In tweede termijn voegde Palmeren nog toe dat jongeren te weinig gebruik maken van een aanvullend schuldhulpaanbod. Die regeling staat open tot 1 mei. Ze wil nu alle jongeren nog een brief over deze mogelijkheid sturen en de regeling met in ieder geval zes maanden verlengen, zoals verzocht ook door Inge van Dijk, maar de aanbevelingen van de Commissie Hamer spelen ook een rol.

UHT versus SGH

De ruzie tussen de twee organisaties werd de laatste dagen breed uitgemeten in de pers, tot verdriet van veel woordvoerders. Nu gaat de discussie daar weer over in plaats van over de zoektocht naar oplossingen voor dit schandaal. Het tast ook het vertrouwen aan van ouders in de hersteloperatie maar ook breder: het tast het vertrouwen aan in de overheid. Vooral Rijkers sprak recht uit haar hart door meermaals aan te dringen op gesprekken tussen Financiën en de Stichting om er zo snel mogelijk uit te komen. Wingelaar maakte zich zorgen of de SGH er in zou slagen om op te schalen, zodat ze in staat zou zijn alle schadeclaims tijdig af te handelen.

Palmen complimenteert de SGH hoe de organisatie de afgelopen anderhalf jaar een enorme groei heeft doorgemaakt. Ze is in gesprek met de Stichting over verdere opschaling en over de governance. Dat waren ook twee opmerkingen die de Commissie Van Dam maakte. Ze zegt de Kamer, in reactie op oproepen een eind aan het geruzie te maken, een brief voor het Meireces toe waarin ze de stand van zaken van de gesprekken met SGH zal geven.

Brede Ondersteuning

Gemeenten hebben het voortouw in de brede ondersteuning van toeslagenslachtoffers. Vanuit de commissie werd gevraagd, ook naar aanleiding van de brief van de VNG, of het aan elkaar verbinden van het financieel en emotioneel herstel wel mogelijk is. Wingelaar stelde daar en over de materiële ondersteuning van zes maanden door gemeenten vragen aan de staatssecretaris. Inge van Dijk deelt deze zorgen. Ze refereerde aan een in november vorig jaar verworpen [amendement](#) van haar om de brede ondersteuning niet te beëindigen zolang de financiële compensatie nog niet is afgerond. Daar

had NSC toen tegen gestemd. Ze had hoop dat haar collega Wingelaar nu een andere positie in zou nemen. Haage zag dat verschillen tussen gemeenten in de manier waarop zij de brede ondersteuning invullen leidde tot willekeur. Ze wacht af wat de staatssecretaris op dat vlak zal doen.

Palmen is vrij beknopt in haar beantwoording. Het is in haar ogen niet altijd nodig gegevens te delen; je kunt ook informatie delen. Er is al veel opgelost als de gemeente toestemming van de gedupeerde vraagt. Ze verkent met de Autoriteit Persoonsgegevens de mogelijkheden maar ze wil er zo pragmatisch mogelijk mee omgaan.

Dwangsommen

Als het te lang duurt voordat een slachtoffer duidelijkheid krijgt over zijn schadeclaim kan hij via de rechter vragen de overheid een dwangsom op te leggen. Onder meer Van Eijk pleitte er voor de dwangsom af te schaffen, het zou oneigenlijk zijn. De Raad van State heeft enkele dagen voor het debat geadviseerd de reactietermijn op te rekken naar 60 weken.

Dwangsommen horen eigenlijk niet in de Hersteloperatie thuis, aldus de staatssecretaris, maar er is nu eenmaal een andere keuze gemaakt. Afschaffen vergt wetswijzing en geldt dan slechts voor de nieuwe gevallen. Ze werkt er aan met advocaten en ouders de mensen te geven waar ze recht op hebben zonder dat zij zich hoeven vast te klampen aan juridische procedures. Het advies van de RvS wordt bestudeerd.

Boegbeeld en aanjagers

Een elementair advies van de Commissie Van Dam was het aanstellen van een bestuurlijk kopstuk dat de regie van de hersteloperatie moest oppakken. Het kabinet neemt dit advies vooralsnog niet over. Dit leidde tot nogal wat verbaasde blikken bij de commissie. Palmen geeft aan een advies van de Oudercommissie te hebben gehad en te hebben gesproken met hen. Die Commissie adviseerde per deelgebied een aanjager aan te stellen. Palmen geeft aan dat de nieuwe DG dan vanuit het departement de coördinatie op zich neemt. Ze zegt uiteindelijk na discussie met de commissie toe nogmaals naar dit deel van het advies te kijken en de opties te overwegen.

Commissiedebat Onderwijskansen

Woensdag 26 maart debatteerden de leden van de vaste commissie OCW met staatssecretaris Paul over Onderwijskansen. Aan het debat namen deel: Bevers (VVD, vz.), Soepboer (NSC), Ergin (Denk), Pijpelink (GL-PvdA), Beckerman (SP), Uppelschoten (PVV), Kisteman (VVD), Oostenbrink (BBB) en Rooderkerk (D66).

Tevoren had de VNG aandacht gevraagd voor voortzetting van het Programma School en Omgeving na 2028 en aangedrongen op een onderzoek niet alleen naar bekostiging via het onderwijs, maar ook via de gemeenten. In het debat was daar weinig aandacht voor. Het debat richtte zich meer op verschillen tussen de linkse en rechtse partijen. Zo was links voor late selectie van leerlingen en zag rechts daar niets in. Aan het einde van het debat vroeg Soepboer een tweeminutendebat aan.

Programma School en Omgeving en SPUK VVE

De Kamerleden uitten zorgen over de financiering van het programma School en Omgeving. Zij wijzen erop dat scholen in achterstandswijken afhankelijk zijn van deze middelen om leerlingen extra ondersteuning te bieden. Daarnaast is er kritiek op de bezuiniging van 10% op de Specifieke Uitkering Voorschoolse Educatie (SPUK VVE). Gemeenten vrezen dat zij door deze korting minder kinderen kunnen helpen en dat de kansengelijkheid daardoor verder toeneemt. Meerdere Kamerleden vragen

de staatssecretaris hoe zij ervoor gaat zorgen dat deze bezuiniging geen nadelige gevolgen heeft voor de meest kwetsbare groepen.

De staatssecretaris erkent het belang van het programma School en Omgeving en benadrukt dat er prioriteit wordt gegeven aan scholen met de hoogste 5% onderwijsachterstandscores. Scholen die daar niet onder vallen, kunnen alleen in aanmerking komen voor middelen als er minder aanvragen binnenkomen dan verwacht. Wat betreft de SPUK VVE-bezuiniging stelt zij dat deze noodzakelijk is om financiële ruimte te maken binnen de begroting. Gemeenten worden aangemoedigd om efficiënter om te gaan met de beschikbare middelen en samenwerking te zoeken met andere partijen om de impact op kinderen te minimaliseren.

Kansenongelijkheid in het Onderwijs

Verschillende Kamerleden waarschuwen dat de verdeling van middelen niet voldoende aansluit bij de werkelijke achterstanden. Beckerman wijst erop dat in bepaalde achterstandswijken (NPLV-gebieden) financiering dreigt weg te vallen, terwijl de problemen daar juist groot zijn. Er wordt gepleit voor een gerichtere aanpak om kansarme kinderen beter te ondersteunen. Daarnaast wordt erop gewezen dat de afschaffing van subsidies voor brede brugklassen de kansenongelijkheid verder kan vergroten.

Staatssecretaris Paul geeft aan dat het kabinet een evenwicht zoekt tussen ondersteuning van de meest kwetsbare leerlingen en een bredere verdeling van middelen. De focus blijft liggen op de gebieden met de hoogste achterstanden, maar er wordt ook gekeken naar andere wijken met groeiende problematiek. Ze erkent de zorgen over brede brugklassen, maar stelt dat scholen nog steeds zelf mogen kiezen voor deze aanpak, ook zonder extra subsidie.

Brede brugklassen en onderwijsbezuinigingen

Er is brede kritiek op de afschaffing van de subsidie voor brede brugklassen. Kamerleden ter linkerzijde vrezen dat dit leidt tot een versnelling van het vroegtijdig selecteren van leerlingen, wat de kansenongelijkheid vergroot. Er wordt benadrukt dat scholen in achterstandswijken hierdoor minder mogelijkheden hebben om leerlingen langer samen te laten leren. Daarnaast is er zorg over bredere onderwijsbezuinigingen en de impact hiervan op de onderwijskwaliteit.

De staatssecretaris legt uit dat de afschaffing van de subsidie voor brede brugklassen een gevolg is van noodzakelijke financiële keuzes binnen de begroting. Ze stelt dat scholen nog steeds de vrijheid hebben om brede brugklassen aan te bieden, maar dat dit niet langer met extra overheidssteun gebeurt.

Orde in de Klas en klassenmanagement

Kamerleden, deze keer vooral ter rechterzijde, spreken hun zorgen uit over het gebrek aan orde in de klas en het effect hiervan op de leerprestaties. Nederland scoort laag op het gebied van orde in vergelijking met andere landen. Er wordt gepleit voor meer aandacht voor klassenmanagement in de lerarenopleidingen en aanvullende ondersteuning voor docenten om ordeproblemen beter aan te pakken. Het lerarentekort wordt hierbij als een extra uitdaging genoemd, omdat de werkdruk hoog is en docenten soms moeite hebben om de klas onder controle te houden.

De staatssecretaris erkent het probleem en benadrukt dat klassenmanagement een belangrijk onderdeel is van de lerarenopleidingen. De overheid werkt samen met opleidingsinstituten om de didactische vaardigheden van leraren te versterken. Ook wordt gekeken naar manieren om de werkdruk te verlichten, zodat docenten meer ruimte hebben om aandacht te besteden aan orde en

structuur in de klas. Tot slot wijst zij op culturele verschillen in discipline en omgangsvormen tussen Nederland en andere landen, wat mede invloed heeft op de perceptie van orde in de klas.

Technische briefing robuust basisnet spoorgoederenvervoer

Begin dit jaar hebben VNG en IPO met vele leden de Kamer opgeroepen een brief van I&W over een robuust basisnet niet te behandelen en er een gesprek over te voeren met gemeenten en provincies. Dit omdat de staatssecretaris dat besloten dat een robuust basisnet hetzelfde is als een vrij verkeer van gevaarlijke stoffen over het spoor door heel Nederland. Iets wat veel gemeenten en provincies problematisch vinden.

De commissie I&W besloot daarop direct na elkaar een technische briefing te plannen plus een rondetafelgesprek.

Een technische briefing is een ambtelijke toelichting van een ministerie op een technisch inhoudelijk onderwerp. Kamerleden is het alleen toegestaan inhoudelijke vragen te stellen.

Omdat ProRail ook een rijksorganisatie is waren zij ook aanwezig, samen met een ambtenaar van het ministerie van I&W.

Het zal niet verbazen dat beide aanwezigen aangaven dat het spoor vervoer veilig en duurzaam is en de problemen die worden geconstateerd voornamelijk van wetgevende aard zijn. Het ministerie maakte het spoorvervoer heel klein door te vergelijken met transport door de buis en de binnenvaart. Wat natuurlijk flauwekul is want betreffen forse transporten van vloeistoffen en gassen onder de grond en niet langs woonwijken. Risico's worden berekend in relatie tot de mensen die er vlakbij wonen en gevolgen ondervinden van een ongeval. Zowel in de briefing als bij rondetafelgesprek kwam ProRail met het feit dat in 100 jaar er geen enkel dodelijk ongeval is geweest met gevaarlijke stoffen over het spoor. Dat was de tweede dooddoener. Tot slot licht het ministerie toe dat met een robuust basisnet veel woningbouw gewoon is toegestaan. De ambtenaar ging niet in op de verhoogde bouwkosten of het feit dat bestaande woningbouw niet wordt aangepast.

Zeker! Hier is een helder, kort en goed leesbaar tekstje met als kopje "**Vragen van de Kamer**", waarin de kernvragen en antwoorden per partij overzichtelijk en bondig zijn samengevat. Geschikt voor gebruik in een verslag of bestuurlijke notitie.

Kamerleden stelden kritische vragen aan het ministerie van IenW over de achtergrond, gevolgen en toekomst van het vervoer van gevaarlijke stoffen (VGS). Hieronder een overzicht van de hoofdvragen en antwoorden, met focus op de impact voor decentrale overheden.

- **VVD** vroeg naar de oorspronkelijke reden achter het Basisnet.
IenW wees op de Nota VGS uit 2005, waarin werd beoogd vervoer en veiligheid in balans te brengen, met minder complexe risicoanalyses en meer voorspelbaarheid via risicoplafonds.
- **PVV** vroeg naar de koppeling met woningbouw en het verschil tussen het bestaande en het robuuste Basisnet.
Hier kwam geen concreet antwoord op. Er werd alleen verwezen naar maatregelen bij kwetsbare gebouwen en een oude groepsrisicoberekening.
- **NSC** vroeg welke concrete lasten dit oplevert voor gemeenten. Moeten zij meer doen dan voorheen? En hoe verhoudt zich dit tot druk op het spoor en woningbouw?
IenW antwoordde dat de verantwoordelijkheid voor veiligheid bij het ministerie blijft.
Aandachtsgebieden vragen geen verplichte maatregelen, behalve bij kwetsbare (nieuwe, red) gebouwen.

- **BBB** wilde weten wat de gevolgen zijn voor decentrale overheden: verdwijnen afstanden? Wie is verantwoordelijk bij een ramp, wie blust?
lenW gaf aan dat er niets verandert in verantwoordelijkheden: lenW is verantwoordelijk voor preventieve veiligheid, ook bij incidenten. (Dat klopt dus niet, de burgemeester staat voor de camera, gemeente heeft wel/geen maatregelen geëist bij nieuwbouwwoningen, red)
- **PvdA** vroeg of er is nagedacht over toename van VGS door geopolitieke ontwikkelingen of militair materieel, en of de infrastructuur daar robuust genoeg voor is.
lenW verwees naar verkenningen en monitoring als basis voor bestuurlijke afwegingen. Transparantie hierover is belangrijk. Prorail vulde aan dat de routes gelijk blijven, maar dat de capaciteit op het spoor onder druk kan komen.
- **D66** vroeg naar de zorgen van gemeenten over strenge bouweisen. Hoe wordt een 'goede afweging' gemaakt?
lenW antwoordde dat dit gaat over evenwichtige toedeling van functies en locaties — het hart van de omgevingswet. Prorail bevestigde dat de preventieve veiligheidsaanpak blijft zoals die is.

Rondetafelgesprek robuust basisnet spoorgoederenvervoer

Op 27 maart vond in de Tweede Kamer een rondetafelgesprek plaats over de toekomst van het Basisnet. In drie blokken spraken vertegenwoordigers van decentrale overheden, vervoerders en wetenschappelijke instellingen met Kamerleden over de balans tussen veiligheid, vervoer van gevaarlijke stoffen (VGS), ruimtelijke ordening en bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Sprekers blok 1 – Decentrale overheden:

- Hanneke Steen (wethouder Hengelo)
- Leon Anink (Veiligheidsberaad)
- Jan Martin van Rees (wethouder Almelo)
- Stijn Smeulders (gedeputeerde, namens IPO)

Sprekers blok 2 – Vervoerders en verladers:

- Paul Dirix (Brancheorganisatie Zeehavens – BOZ)
- Machiel van der Kuijl (Evofenedex)
- Nanouke van 't Riet (DB Cargo)

Sprekers blok 3 – Wetenschappelijke reflectie:

- Martin Kraan (Ecorys)
- Nils Rosmuller (hoogleraar TU Twente)

Bestuurlijke verhoudingen en verantwoordelijkheid

Gemeenten hebben in het rondetafelgesprek hun zorgen geuit over het wegvallen van sturingsmogelijkheden, terwijl zij wél verantwoordelijk worden gehouden voor de veiligheid rond het vervoer van gevaarlijke stoffen (VGS). Het schrappen van risicoplafonds zonder dat daarvoor een nieuw en helder kader in de plaats komt, leidt tot onzekerheid over vergunningverlening, woningbouw en risicobeheersing.

Jan Martin van Rees (Almelo) benadrukte dat de hele keten – inclusief routing – op orde moet zijn voordat gemeenten kunnen sturen op risico en effect. “Zonder visie vooraf kunnen gemeenten geen verantwoorde afweging maken. Gemeenten komen pas aan bod aan het eind van het proces,” aldus Van Rees. Hij riep op om geen onomkeerbare besluiten te nemen zolang er geen gezamenlijk kader

ligt, en waarschuwde dat het “integrale afwegingsvermogen verdwijnt” als het rijk zonder overleg doorschakelt.

Van Rees wees ook op een praktisch punt: gemeentelijke eisen aan Prorail worden nu betaald door het ministerie van IenW, maar dat zou niet langer wenselijk worden gevonden. Dit leidt tot bestuurlijke spanning over wie waarvoor verantwoordelijk is.

Hanneke Steen (Hengelo), namens 14 Twentse gemeenten, gaf aan dat het robuuste Basisnet mooi klinkt, maar in de praktijk woningbouw frustreert en het vertrouwen in de overheid aantast. In Hengelo rijden dagelijks 25 internationale treinen over enkelspoor zonder elektrificatie. Daar mag nieuwbouw naast bestaande woningen niet meer vanwege het risico, terwijl bestaande bewoners niets horen: “Leg dat maar uit.” De ironie dat een basisschool geen uitbouw mag realiseren terwijl kinderen wél veilig naar het hoofdgebouw moeten lopen, tekent volgens Steen de scheefgroei. “Mensen langs het spoor zijn ook uw inwoners – we zijn één overheid.”

Zowel gemeenten als veiligheidsregio’s benadrukten de noodzaak van duidelijke juridische kaders, voldoende financiële compensatie en een evenwichtige verdeling van verantwoordelijkheden tussen rijk en decentrale overheden. Er loopt al jarenlang overleg met het ministerie van IenW, maar duidelijke keuzes – bijvoorbeeld over het kernnet – blijven uit. Volgens Steen veroorzaakt de kabinetsbrief van 19 december “druk in de bestuurlijke verhouding”.

Kamerleden vroegen of het rijk aanvullende eisen mag stellen bovenop Europese veiligheidsstandaarden. In de reactie werd aangegeven dat Nederland al aanvullende bronmaatregelen kent, met name gericht op verstedelijking. Het schrappen van deze kaders zou volgens de sprekers de positie van gemeenten verder verzwakken.

Risicobenadering en routing

De discussie raakt de kern van het Basisnet: sturen op risico als kans × effect. Door het loslaten van risicoplafonds verdwijnt de mogelijkheid om vervoersaantallen juridisch te begrenzen. Veel sprekers erkenden dat ‘zacht routeren’ via convenanten of prijsprikkels wenselijk is, maar dat zonder een juridisch sluitstuk (‘hard routeren’) de effectiviteit ontbreekt.

Stijn Smeulders (IPO) zei te betreuren dat een rondetafelgesprek nodig was: “Het is niet gelukt om tot een gezamenlijke oplossing te komen.” Hij benadrukte dat de beheersing van risico’s verdwijnt als vervoer straks volledig onbegrensd door Nederland kan rijden. “We hebben geen enkele sturing meer straks – dat is onacceptabel.” Hij pleitte voor een langjarige aanpak en een gezamenlijk referentiekader dat acceptabel is voor alle overheden. Alleen dan kan er weer balans komen tussen veiligheid en ruimtelijke ontwikkeling.

Gemeenten gaven aan dat zij zonder plafonds of alternatieve normen geen juridische basis meer hebben om risico’s te onderbouwen of transport van gevaarlijke stoffen in te perken. De kans op willekeur tussen gemeenten neemt toe, evenals de onzekerheid bij bouwprojecten. Steen wees op het bizarre verschil dat bestaande bewoners nergens mee te maken krijgen, maar dat nieuwbouw streng gereguleerd is: “Dat ondermijnt draagvlak en begrip.”

Kamerleden stelden vragen over de gevolgen van het loslaten van sturingsinstrumenten, en hoe veiligheid nog kan worden gegarandeerd. IenW verwees naar verkenningen en monitoring, maar gaf toe dat preventieve sturing juridisch beperkt blijft. Er werd gesproken over het belang van flexibiliteit in infrastructuurontwikkeling, maar ook erkend dat die momenteel te traag verloopt.

Toekomstvisie op vervoer en infrastructuur

De vervoerssector gaf aan dat alle modaliteiten – spoor, weg, water en buisleidingen – nodig blijven om de groei van gevaarlijke stoffen te faciliteren. Tegelijkertijd vraagt dit om keuzes. Buisleidingen zijn

essentieel voor grote volumes, terwijl de ontvlechting van goederen- en personenvervoer op het spoor steeds urgenter wordt.

Voor gemeenten is duidelijkheid nodig over de ruimtelijke consequenties. Ecorys gaf aan dat het huidige Basisnet vooral op cijfers heeft gestuurd, niet op echte veiligheidsbeleving of effect. De plafonds zijn nooit als effectief sturingsinstrument gebruikt. Daarmee is de vraag actueel of het robuuste Basisnet zonder duidelijke kaders daadwerkelijk een verbetering is.

Kamerleden vroegen of de infrastructuur robuust genoeg is voor geopolitieke ontwikkelingen, groei van militair materieel en toenemende volumes. De vraag kwam op of Nederland voorbereid is op een grotere rol van VGS in logistiek en defensie. IenW gaf aan dat dit onderwerp in monitoring en bestuurlijke afstemming wordt meegenomen. Prorail stelde dat de routes zelf niet veranderen, maar dat de capaciteit onder druk komt te staan – vooral in de combinatie met personenvervoer.

Er werd ook stilgestaan bij specifieke knelpunten zoals de Eemshaven, en het gebrek aan duidelijkheid over de routing van risicostoffen langs woongebieden. Gemeenten gaven aan dat zonder landelijke regie op routing, ruimtelijke puzzels in de knel komen – met alle gevolgen voor woningbouw, kosten en draagvlak.

Wetenschappelijke reflectie

In het derde blok kwamen twee wetenschappelijke visies aan bod, die duidelijk uiteenliepen. Martin Kraan (Ecorys) stelde dat de risicoplafonds nooit effectief zijn ingezet als sturingsinstrument. Volgens hem is het hanteren van één getal – een plafond – niet voldoende om een goed veiligheidsbeleid te voeren. Hij pleit voor betere monitoring, meer inzicht in vervoersstromen en een reflectieve aanpak waarbij niet het cijfer, maar het gesprek over risico centraal staat.

Nils Rosmuller (TU Twente) daarentegen betoogde dat sturing op de omvang van vervoer wél cruciaal is om risico's daadwerkelijk te beperken. Zonder plafonds of een ander instrument dat de hoeveelheid vervoer begrenst, wordt het lastig om veiligheid serieus bespreekbaar te maken. Hij pleitte voor het gebruik van technologie zoals *realtime* monitoring, snellere terugkoppeling en juridisch houdbare sturingskaders.

Volgens Rosmuller is er sprake van een fundamenteel probleem: gemeenten krijgen verantwoordelijkheden toebedeeld, terwijl ze geen instrumenten hebben om vervoer te beïnvloeden. Daardoor zijn zij niet in staat om de risico's daadwerkelijk te beheersen. Deze ongelijkheid leidt tot onevenwichtige verdeling van lasten, waarbij het Rijk nationaal belang dient, maar lokale overheden opdraaien voor de gevolgen.

Kamerleden vroegen zich af of er alternatieve systemen denkbaar zijn naast het gebruik van plafonds. Volgens Rosmuller is dat zeker het geval, mits er daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van actuele data en monitoring, en er beleidsruimte is om in te grijpen op basis van die informatie. Daarbij werd ook benadrukt dat het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg gemakkelijker te routeren is dan per spoor, omdat het spoor in stedelijke gebieden ligt en alternatieven beperkt zijn.

Het bijbehorende commissiedebat is op 3 april.

Rondetafel Wet Integere bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders

Maandag 24 maart organiseerde de vaste commissie voor VWS een Rondetafelgesprek over de Wet integere bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wibz, 36868). Het is een wetsvoorstel erop gericht om tot een betere aanpak van fraude in de zorg te komen, dat wil zeggen fraude door

zorgaanbieders. Het is het begin van de behandeling door de Kamer met als volgende stap een schriftelijke vragenronde met als deadline 3 april. Op 16 april is er nog een debat over goed bestuur en toezicht in de zorg. De volgende woordvoerders waren aanwezig: Tielen (VVD, vz.), Thiadens (PVV), Bushoff en Westerveld (GL-PvdA), Rijkers (BBB)

De Commissie sprak in twee blokken met in totaal zeven gasten over het wetsvoorstel. In blok 1 kwamen vertegenwoordigers van toezichthouders (Aad Koster, NVTZ), bestuurders (Rutger Jan van der Gaag, NVZD) en juristen (Thomas de Rave, Houthoff, en Cees Jan de Boer, Hofner) aan het woord. In blok 2 zaten Actiz (Anneke Westerlaken), de Nederlandse GGZ (Jeroen Pepers) en gemeenten, in de persoon van Eugène van Mierlo (wethouder Almelo) aan tafel. Iedereen was kritisch over het wetsvoorstel, waarbij Van Mierlo nog het meest positief was. Zo vond men dat de bestaande wetgeving al voldoende handvaten biedt om op te kunnen treden tegen fraude. Tegen die achtergrond voegt de Wibz weinig toe. Per 1 januari 2022 is de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) van kracht geworden. Die wet moet nog geëvalueerd worden. Veel aanwezigen pleiten er voor de evaluatie af te wachten en op grond daarvan te bekijken of de Wibz nog nodig is. Westerlaken (Actiz) bracht de [Governancecode Zorg](#) onder de aandacht; een zelfreguleringscode waar op het gebied van fraudebestrijding al veel geregeld is. Ze riep de Kamer op af te zien van de wet waar er overlap met de Code is. Verder ging het over vragen als winstverbod versus winstmaximalisatie en of onderaannemers nu wel of niet onder Wibz zouden moeten vallen.

Volgens Eugène van Mierlo schiet de Wibz tekort in de bestrijding van zorgfraude. Op grond van de ervaringen in de proeftuinen in Twente en Hart van Brabant vroeg hij om vier aanpassingen in de wet te beginnen met uitbreiding naar de Wmo. Westerlaken viel hem daarin bij. Ten tweede moet er een verbod komen op buitensporige winstuitkeringen bij jeugdhulp- en Wmo-aanbieders. Hij sprak over maximaal 5% winst; een percentage dat Twente toestaat bij aanbesteding van zorg. Ten derde moet de samenwerking tussen gemeenten en de NZa versterkt worden. Tenslotte moeten gemeenten beter toegang krijgen tot de informatie die voorhanden is via het [dashboard Zicht op Zorgaanbieders](#). In antwoord op vragen meldde Van Mierlo nog dat in de proeftuinen ook gebruik wordt gemaakt van Bibob-screeningen van potentiële zorgaanbieders en dat dat instrument zeker helpt om malafide aanbieders te weren.

Rondetafel Wetsvoorstellen Wet invoering tweestatusstelsel en Asielnoodmaatregelenwet

Maandag 24 maart hield de vaste commissie Asiel en Migratie een rondetafelgesprek over de Wet invoering tweestatusstelsel en over de Asielnoodmaatregelenwet. Aan het gesprek namen deel: Vijlbrief (D66, vz.), Ceder (CU), Van Nispen (SP), Diederik van Dijk (SGP), Podt (D66), Boomsma (NSC), Vondeling (PVV), De Vos (PVV), Bontenbal (CDA), Van Zanten (BBB), Rajkowski (VVD), Koekkoek (Volt) en Piri (GL-PvdA).

Er werd in drie blokken gesproken met de genodigden. In blok 1 kwam de IND aan het woord, in blok 2 spraken vertegenwoordigers van de Raad voor de Rechtspraak, de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en de Adviescommissie Vreemdelingenrecht van de Nederlandse Orde van Advocaten. In het derde en laatste blok spraken twee wetenschappers van de Adviesraad Migratie en een hoogleraar Sociologie en Migratie van de Humboldtuniversiteit Berlijn.

Uit het rondetafelgesprek blijkt dat de druk op de asielketen groot blijft, zowel bij de IND als bij de rechtspraak en gemeenten. De nieuwe wetgeving vergroot de administratieve en juridische lasten, terwijl de uitvoerende instanties aangeven dat er onvoldoende middelen zijn om deze veranderingen

goed te implementeren. Gemeenten krijgen een steeds grotere rol in de opvang en ondersteuning van asielzoekers, maar missen vaak de benodigde ondersteuning vanuit het Rijk.

IND

De IND gaf aan dat de dienst onder grote druk staat vanwege het stijgende aantal asielaanvragen. In 2024 zijn er meer beslissingen genomen dan in 2023, maar de achterstanden blijven groot: momenteel wachten ruim 50.000 mensen op een beslissing. De gemiddelde wachttijd voor een eerste asielbeslissing bedraagt ruim 12 maanden, ondanks pogingen om processen te versnellen. Volgens de IND heeft de invoering van het Twee-Statensstelsel en de Asielnoodmaatregelenwet de werkdruk verder verhoogd. De nieuwe wetgeving zorgt voor complexere procedures, wat de behandelduur per dossier verlengt. Daarnaast leidt het schrappen van de voornemenprocedure tot juridische complicaties, omdat asielzoekers minder goed in staat zijn hun zaak te bepleiten voordat een beslissing valt. Verder pleitte de IND voor het afschaffen van de Wet Dwangsommen in asielzaken. Deze wet heeft geleid tot een grote financiële last voor de IND, omdat vertragingen in de procedure leiden tot dwangsommen die aan asielzoekers moeten worden betaald. De IND benadrukte ook de noodzaak van een stabielere financiering: momenteel is de financiering grotendeels afhankelijk van de jaarlijkse begroting, wat het moeilijk maakt om structureel personeel aan te nemen en op te leiden.

Vanuit de Kamer werd gevraagd hoe realistisch het is om de achterstanden in te lopen? De IND gaf aan dat het een enorme uitdaging blijft. Zonder extra structurele maatregelen en middelen zullen de achterstanden niet significant dalen. Gevraagd naar de gevolgen voor gemeenten, werd gesteld dat gemeenten extra worden belast door de wachttijden bij de IND. Langdurige asielprocedures betekenen dat asielzoekers langer in opvanglocaties moeten verblijven, wat zorgt voor meer druk op het COA en de gemeentelijke huisvesting.

Rechtspraak en advocatuur

De vertegenwoordigers van de Raad voor de Rechtspraak en de advocatuur brachten naar voren dat de nieuwe wetgeving de druk op de asielketen verhoogt. Door de afschaffing van de voornemenprocedure wordt de rechtsbescherming van asielzoekers ingeperkt, omdat zij minder mogelijkheden krijgen om zich tegen een negatieve beslissing te verweren. Dit zal naar verwachting leiden tot een toename van het aantal beroepsprocedures, waardoor de druk op de rechtbanken verder toeneemt. Daarnaast werd het tekort aan sociale advocaten benadrukt. Door lage vergoedingen en vergrijzing wordt het steeds moeilijker om voldoende gespecialiseerde advocaten aan te trekken. Dit leidt ertoe dat asielzoekers niet altijd de juridische bijstand krijgen die zij nodig hebben.

Vanuit de Kamer werd gevraagd of strengere wetgeving zal leiden tot minder asielaanvragen. Deskundigen gaven aan dat hier geen empirisch bewijs voor is. De meeste asielzoekers kiezen hun bestemming op basis van bestaande netwerken en niet op basis van nationale wetgeving. Er is ook impact op gemeenten. Zij zullen vaker juridische ondersteuning moeten bieden aan asielzoekers, bijvoorbeeld bij bezwaarprocedures tegen afwijzingen of bij de aanvraag van voorzieningen. Dit verhoogt de administratieve last voor gemeentelijke diensten. Een andere vraag ging over het effect op de doorstroming van asielzoekers. Door de langere juridische procedures blijven asielzoekers langer in opvanglocaties, wat gevolgen heeft voor de spreiding van de opvang over gemeenten.

Wetenschap

Wetenschappers waarschuwden dat investeringen in de uitvoering van het asielbeleid cruciaal zijn. Ze wezen erop dat Nederland niet meer asielaanvragen per hoofd van de bevolking ontvangt dan andere EU-landen, en dat het huidige beleid vooral leidt tot grotere uitvoeringsproblemen zonder een duidelijke vermindering van het aantal asielzoekers. Een belangrijk punt van zorg is de afschaffing van de permanente verblijfsvergunning. Dit maakt integratie lastiger, omdat asielzoekers langdurig in onzekerheid verkeren over hun status. Uit onderzoek blijkt dat een stabiele status bijdraagt aan snellere integratie, bijvoorbeeld op de arbeidsmarkt en in de huisvesting. Verder werd gesteld dat de samenwerking tussen het Rijk en gemeenten moeizaam verloopt. Gemeenten worden vaak geconfronteerd met ad-hoc maatregelen zonder voldoende voorbereidingstijd of financiële ondersteuning.

De Kamer vroeg in hoeverre het nieuwe beleid binnen Europese regelgeving past? De wetenschappers gaven aan dat Nederland op sommige punten strenger is dan EU-richtlijnen toestaan. Dit kan leiden tot juridische conflicten op Europees niveau. Gevraagd naar de gevolgen voor gemeenten werd aangegeven dat zij moeite zullen hebben om strengere regels uit te voeren zonder extra middelen. Vooral kleinere gemeenten lopen tegen capaciteitsproblemen aan. Een laatste vraag ging over het effect op integratie. De onzekerheid over verblijfsstatussen leidt tot een afname van de motivatie bij asielzoekers om te integreren, bijvoorbeeld via werk of onderwijs. Dit kan op lange termijn nadelige gevolgen hebben voor de Nederlandse samenleving.

Rondetafel Wet planmatige aanpak Onderwijshuisvesting

Donderdag 27 maart hield de vaste commissie OCW een rondetafelgesprek over de Wet planmatige aanpak Onderwijshuisvesting. Aan het debat namen deel: Uppelschoten (PVV), Pijpelink (GL-PvdA), Kisteman (VVD) en Rooderkerk (D66). Er waren twee blokken met gasten. In blok 1 kwamen landelijke experts aan het woord en in blok 2 de gemeenten en schoolbestuurders.

Landelijke experts

Tijdens het eerste blok kwamen diverse landelijke experts aan het woord. Marco van Zandwijk (sectorexpert Kenniscentrum Ruimte-OK), Ingrid de Moel (directeur Bouwstenen voor Sociaal), Vincent Kellenaar (jurist Vondelkwartier Juristen) en Martijn Droog (voorzitter Landelijke Vereniging van Onderwijsadviseurs) bespraken de uitdagingen en kansen binnen het wetsvoorstel voor een planmatige aanpak van onderwijshuisvesting. Zij benadrukten de noodzaak van een bredere kijk op onderwijshuisvesting, waarbij thema's als duurzaamheid, kansengelijkheid en samenwerking met zorg en welzijnspartijen een rol spelen. Een belangrijke kwestie die werd aangestipt was de financiële kloof tussen de benodigde investeringen en het budget dat beschikbaar wordt gesteld door het Rijk. Uit onderzoek blijkt dat er jaarlijks minstens 1 miljard euro extra nodig is om te voldoen aan de eisen van goed onderwijs en veilige schoolgebouwen. De experts riepen de Kamer op om structureel meer middelen vrij te maken.

Schoolbestuurders

Het tweede blok van de bijeenkomst richtte zich op de inbreng van schoolbestuurders. Annet Dries (vicevoorzitter PO-raad), Wim Klaassen (directeur-bestuurder Stichting Voorschools en Primair Onderwijs De Linge), Ewald van Vliet (voorzitter College van Bestuur Stichting Lucas Onderwijs Den Haag) en Ger Boonen (lid College van Bestuur Stichting voCampus Nijmegen) deelden hun inzichten. Zij spraken over de uitdagingen die scholen ondervinden bij het realiseren van goede huisvesting, zoals stijgende bouwkosten, achterstallig onderhoud en de ingewikkelde samenwerking met gemeenten. Een

kernpunt was dat scholen vaak afhankelijk zijn van gemeentelijke besluitvorming, waardoor projecten worden vertraagd. De bestuurders benadrukten het belang van een langetermijnvisie en heldere wetgeving, maar gaven ook aan dat zonder financiële garanties van het Rijk de ambities van het wetsvoorstel moeilijk haalbaar zijn. Er werd gesproken over de wens om meer regie te krijgen over huisvestingsbeslissingen, zodat scholen beter kunnen inspelen op de behoeften van leerlingen en personeel.

Gemeenten

Willemien Treurniet, wethouder in Middelburg en portefeuillehouder onderwijshuisvesting binnen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), gaf in het tweede blok namens de gemeenten haar visie. Zij erkende de noodzaak van betere schoolgebouwen en benadrukte dat gemeenten zich hiervoor willen inzetten. Tegelijkertijd wees ze op de financiële en bestuurlijke beperkingen. Gemeenten hebben te maken met een breed scala aan taken en budgettaire afwegingen, zoals de verdeling van middelen tussen jeugdzorg en onderwijshuisvesting. Treurniet stelde dat het wetsvoorstel een stap in de goede richting is, maar niet de ultieme oplossing biedt. Zij pleitte voor een helderdere verdeling van verantwoordelijkheden en waarschuwde voor de risico's van een versterkt Integraal Huisvestingsplan (IHP), dat volgens haar kan leiden tot een innerlijke tegenstrijdigheid in de gemeentelijke besluitvorming. Kamerleden vroegen haar onder andere hoe gemeenten omgaan met de financiële tekorten en welke maatregelen nodig zijn om de plannen haalbaar te maken. Treurniet riep de Kamer op om structurele financiering te waarborgen en gemeenten meer flexibiliteit te geven in de uitvoering.

Technische briefing Wet regie versterking op de volkshuisvesting

Binnenkort komt deze wet in behandeling in de Tweede Kamer. Er wordt met smart op gewacht al hebben gemeenten nog aardig wat verbeterpunten. Deze zijn al door de VNG toegelicht in een rondetafelgesprek in september 2024.

Op 27 maart vond in de Tweede Kamer een technische briefing plaats over het wetsvoorstel 'Versterking regie op de volkshuisvesting'. Het ministerie van VRO lichtte de plannen toe. Voor gemeenten zijn vooral de implicaties voor regie, ruimte voor lokaal beleid en de uitvoering van belang.

Meer rijksregie, maar via de provincie

Het wetsvoorstel verplicht rijk, provincies en gemeenten tot het opstellen van volkshuisvestingsprogramma's. Belangrijke elementen:

- Verplichte instructieregels voor het aandeel betaalbare woningen: minstens 2/3 betaalbaar, waarvan 30% sociale huur.
- Deze percentages gelden op regionaal niveau. Gemeenten onder het landelijk gemiddelde van 27% sociale huur krijgen een instructie tot 30% sociaal; gemeenten daarboven moeten 40% middensegment bouwen.
- Gemeenten mogen meer betaalbaar bouwen dan de norm, en kunnen ontheffing aanvragen om minder te doen. Deze ontheffing moet volkshuisvestelijk gemotiveerd zijn en afgestemd in de regio.

Als een gemeente afspraken niet nakomt, kunnen provincie of rijk ingrijpen via het omgevingsplan of volkshuisvestingsprogramma. De looptijd van afspraken is 10 jaar, met monitoring om de 3 jaar.

Versnelling via kortere procedures

De wet moet ook bijdragen aan snellere woningbouw:

- Schrappen van de ladder voor duurzame verstedelijking,
- Vergunningsvrij bouwen op eigen erf,
- Kortere bezwaar- en beroepsprocedures.

Verdeling van aandachtsgroepen

De wet regelt dat urgente woningzoekenden (zoals mensen met zorgbehoefte of maatschappelijke opvang) landelijk dezelfde urgentiecriteria krijgen. Gemeenten moeten een urgentieregeling opstellen met verplichte én eigen categorieën.

Er wordt regionaal afgestemd over de verdeling, maar zonder afspraken geldt een terugvalnorm: 15% van de vrijgekomen woningen per gemeente gaat naar urgenten. Jaarlijkse monitoring richting provincie en rijk is verplicht.

Kamervragen

Gemeentelijke autonomie en bevoegdheden

- **SP:** Welke invloed heeft de Kamer nog als instructieregels in het Besluit staan?
Antwoord: Door de Omgevingswet worden instructies in een AMvB vastgelegd; de Kamer ziet die pas bij voorhang in de Eerste Kamer.
- **GL-PvdA:** Waarom mogen gemeenten die méér sociaal willen bouwen dat niet volgens de wet?
Antwoord: Mag wel, maar hoge betaalbaarheidspercentages maken projecten financieel kwetsbaar. De wet stuurt op spreiding tussen segmenten.
- **VVD:** Wat als gemeenten geen vergunningsvrije bouw op erven willen?
Antwoord: Dat kan niet. Dit wordt landelijk geregeld en valt buiten gemeentelijke zeggenschap.

Samenhang met bestaande afspraken

- **VVD:** Wat is de relatie met woondeals en prestatieafspraken?
Antwoord: De wet legt de kaders vast; bestuurlijke afspraken blijven bestaan. Bij conflicten kan de provincie of het rijk optreden.
- **GL-PvdA:** Wat als woningbouwregio's provinciegrenzen overschrijden?
Antwoord: Dat lost de wet niet op. Gemeenten moeten zelf regionaal blijven samenwerken.

Instructieregels en ontheffing

- **SP:** Mogen gemeenten boven 27% sociaal geen 30% sociaal meer bouwen?
Antwoord: Zij krijgen de instructie om 40% middensegment te bouwen. Wel moeten ze bijdragen aan de regionale 30%-doelstelling voor sociaal.
- **GL-PvdA:** Wie heeft inspraak bij ontheffingen?
Antwoord: Gemeenten vragen ontheffing aan bij de provincie, met afstemming in de regio. Geen formele consultatie van derden.

Monitoring, looptijd en uitvoering

- **NSC:** Hoe werkt de monitoring, ook bij vervangingsopgaven?
Antwoord: De percentages gaan over netto toevoegingen. Monitoring gebeurt via programmering (vooraf) en CBS-data (achteraf).
- **NSC:** Is 10 jaar niet te lang en gevoelig voor uitstel?
Antwoord: Realisatiedruk blijft via stimulansmiddelen. Er is elke 3 jaar monitoring om bij te sturen.

Urgentie en aandachtsgroepen

- **GL-PvdA:** Wat als zorg- en woningregio's niet samenvallen?
Antwoord: Gemeenten worden geacht toch samen te werken. De wet lost regionale verschillen niet op.

Type sociale huur

- **SP:** Mogen gemeenten zelf het type sociale huur bepalen?

Antwoord: Ja, dat valt binnen lokale prestatieafspraken met corporaties.

Rectificatie op OZB

In de lobbymemo van vorige week was vermeld dat de Kamer morrelt aan de OZB autonomie van gemeenten. Daarbij stond dat in 2019 het gebruikersdeel van de OZB voor niet-woningen was afgeschaft. Dit klopt niet. Er zijn wel enkele gemeenten die het hebben afgeschaft en er zijn rechtszaken over gevoerd. Maar de mogelijkheid bestaat nog steeds.

Stemmingen

Dinsdag 25 maart

Moties tweeminutendebat Brandweer en crisisbeheersing

Aangenomen zijn:

- 29517-266 Motie [Wijen-Nass](#) over voorkomen dat kazernes in de regio sluiten
- 29517-267 Motie [Wijen-Nass](#) over een onderzoek naar onnodige overhead binnen de brandweer

Moties tweeminutendebat Desinformatie en digitale inmenging

Aangenomen zijn:

- 30821-264 Motie [Kathmann](#) over maximale naleving, handhaving en versteviging van regelgeving ten aanzien van grote onlineplatforms
- 30821-266 Motie [Koekkoek en Kathmann](#) over verspreiding van desinformatie en politieke schaduwadvertenties voorkomen

Moties tweeminutendebat Discriminatie, racisme en mensenrechten

Aangenomen zijn:

- 30950-437 Motie [Ceder c.s.](#) over bij uitvoeringstoetsen ook expliciet het risico op discriminatie beoordelen
- 30950-439 Motie [Van Nispen c.s.](#) over ervoor zorgen dat de Discriminatietoets Publieke Dienstverlening wordt gebruikt
- 30950-440 Motie [Bamenga c.s.](#) over het toetsingskader voor risicoprofilering implementeren bij alle overheidsinstanties die risicoprofilering toepassen
- 30950-441 Motie [Van Baarle](#) over een Catshuissessie met moslimjongeren beleggen
- 30950-444 Motie [Van Baarle](#) over uitspreken dat moslimhaat onverenigbaar is met de Nederlandse kernwaarden
- 30950-448 Motie [Koops](#) over knelpunten bij de coördinerende rol van de minister van BZK

Moties tweeminutendebat Milieuraad

Aangenomen zijn:

- 21501-08-977 Motie [Kostic c.s.](#) over 0% btw op tweedehands en reparatiediensten juridisch mogelijk maken

- 21501-08-979 Motie [Gabriëls en Thijssen](#) over bindende circulaire productstandaarden ontwikkelen en implementeren
- 21501-08-982 Motie [Buijsse](#) over optrekken met gelijkgezinde landen bij de voorbereidingen op de EU-circulaire-economiewet
- 21501-08-983 Motie [Soepboer en Wingelaar](#) over het voortbestaan van lokale tradities standaard meewegen.

Moties debat verduurzaming vóór 2030 geen harde voorwaarde meer is voor financiële steun aan industriebedrijven

- Motie van het lid Erkens over uitspreken dat de industrie in Nederland moet worden behouden
- Motie van het lid Thijssen over een actieplan voor het creëren van groene eindmarkten
- Motie van het lid Thijssen over maatwerkbedrijven met een klimaatplan in lijn met het Parijsakkoord tegemoetkomen
- Motie van het lid Grinwis c.s. over maatregelen om de concurrentiepositie van de Nederlandse industrie te versterken
- Motie van het lid Postma over het gelijke speelveld voor de Nederlandse industrie herstellen
- Motie van de leden Postma en Rooderkerk over cluster 6-bedrijven met aantoonbare plannen voor elektrificering vrijstellen van de CO2-heffing
- Motie van het lid Koekkoek over met marktcreatie de vraag naar duurzame bouwmaterialen vergroten
- Motie van het lid Rooderkerk c.s. over een kapitaalstorting in TenneT voor wind op zee
- Motie van het lid Rooderkerk c.s. over bepalen welke industrie noodzakelijk is voor onze onafhankelijkheid en innovatie
- Motie van het lid Kostic c.s. over een onderbouwde visie en bijbehorend actieplan voor de toekomst van de Nederlandse industrie
- Motie van het lid Bontenbal c.s. over een Catshuisberaad met de industrie
- Motie van het lid Dekker over een gelijk speelveld voor de Nederlandse industrie qua regeldruk en energiebelastingen
- Gewijzigde motie van het lid Kostic c.s. over in de maatwerkafspraken met Tata Steel adequate middelen reserveren voor toezicht en handhaving (t.v.v. 29826-251)

Aangehouden motie klimaat en energieverkenning

- Gewijzigde motie van het lid Bontenbal c.s. over toepassing van de hybride warmtepomp bij vervanging van een gasketel (t.v.v. 32813-1497)

Aangehouden motie Woontop

- Gewijzigde motie van het lid Welzijn c.s. over een crisisaanpak om te komen tot bouwlocaties voor 401.000 woningen (t.v.v. 32847-1279)

Eerste Kamer vraagt voorlichting aan Raad van State

De Eerste Kamer heeft dinsdag 25 maart ingestemd met een [verzoek tot voorlichting aan de Raad van State](#) over de gevolgen en de mogelijkheden hoe te handelen als een begroting wordt verworpen. Hierbij gaat het in het bijzonder om de staatsrechtelijke gevolgen voor individuele bewindspersonen, de regering én het parlement. Vaker dan gebruikelijk heeft de afgelopen twee jaar een inhoudelijke (plenaire) behandeling van begrotingsvoorstellen in de Eerste Kamer plaatsgevonden. Ook vanwege de gewijzigde samenstelling van beide Kamers, waarbij de regeringspartijen in de senaat acht zetels tekortkomen voor een meerderheid, is de vraag opgekomen wat de gevolgen zijn van het verwerpen van een begrotingsvoorstel in de Eerste Kamer. De fracties van OPNL, GroenLinks-PvdA, SGP, D66, CDA, Volt, SP, PvdD, VVD, JA21, ChristenUnie, BBB en 50PLUS stemden voor het vragen van voorlichting. De PVV-fractie stemde tegen, de FVD-fractie was afwezig bij de stemming.

Begroting Asiel en Migratie aangenomen

De Eerste Kamer stemde dinsdag 25 maart over de inkomsten en uitgaven van het ministerie van Asiel en Migratie voor 2025. De fracties van SGP, CDA, PVV, FVD, VVD, JA21, BBB en 50PLUS stemden voor de begroting, de fracties van OPNL, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, SP, PvdD en ChristenUnie stemden tegen. Ook is gestemd over zes moties die een week eerder waren ingediend tijdens het debat met minister Faber over de begroting. De Kamer nam vier moties aan:

- [Motie-Dittrich c.s.](#) over stabiele financiering van IND en COA in de Voorjaarsnota 2025.
- [Motie-Dittrich c.s.](#) over een uitvoeringstoets voor de partners in de asielketen.
- [Motie-Huizinga-Heringa c.s.](#) over de financiering van de IND.
- [Motie-Huizinga-Heringa c.s.](#) over duurzaam exploiteren van opvangplekken door het COA.

Commissieagenda Tweede Kamer

Datum	Onderwerp	Soort overleg
31-03-2025	Initiatiefnota van het lid Slagt-Tichelman over Wijkgerichte ouderenzorg door zorgzame buurten	NO
02-04-2025	Stikstof en natuur	CD
02-04-2025	Arbeidsmarktbeleid en Arbeidsmarktdiscriminatie	CD
02-04-2025	Strategische keuzes bereikbaarheid	CD
02-04-2025	Publieke gezondheidszorg	CD
02-04-2025	C2000	RTG
02-04-2025	'Kinderen in de asielopvang'	Ges
02-04-2025	Klimaatplan	TB

03-04-2025	Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met de introductie van een tweestatusstelsel en het aanscherpen van de vereisten bij nareis (Wet invoering tweestatusstelsel)	IN
03-04-2025	Zeden en (on)veiligheid van vrouwen	CD
03-04-2025	Spoorgoederenvervoer	CD
03-04-2025	Leermiddelen in het funderend onderwijs	CD
03-04-2025	Actieplan Duurzame Digitalisering	SO
03-04-2025	Wet integrale bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders	IN
03-04-2025	Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 en de Algemene wet bestuursrecht in verband met maatregelen om de asielketen te ontlasten en de instroom van asielzoekers te verminderen (Asielnoodmaatregelenwet)	IN
08-04-2025	Uitvoering sociale zekerheid	CD
08-04-2025	Advies van Afdeling advisering van de Raad van State inzake het ontwerp-Klimaatplan	TB
08-04-2025	Voorhang ontwerpregeling houdende de vaststelling van de subsidieregeling voor de stimulering van verduurzaming van maatschappelijk vastgoed (Kamerstuk 30 196, nr. 844)	SO
09-04-2025	PGB	CD
09-04-2025	Betaalbare energierekening	RTG
09-04-2025	Klimaatakkoord gebouwde omgeving	CD
09-04-2025	WIA-problematiek	RTG
09-04-2025	Hybride dreigingen en maatschappelijke weerbaarheid	CD
09-04-2025	Wijziging van de Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg en de Jeugdwet in verband met digitale identificatie en authenticatie in de zorg	IN
10-04-2025	Klimaatplan	CD
10-04-2025	Digitalisering in het onderwijs	CD
10-04-2025	PFAS	RTG
14-04-2025	Media	NO
15-04-2025	GGZ/Suicidepreventie	CD
15-04-2025	Afpakken van crimineel geld	TB
16-04-2025	Toeslagen	CD
16-04-2025	Goed bestuur en toezicht in de zorg (+IGJ en Zorgfraude)	CD
16-04-2025	Circulaire economie	CD
16-04-2025	WIA-problematiek	CD
16-04-2025	Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) over de uitgebrachte adviezen aan ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	TB
17-04-2025	Armoede- en schuldenbeleid	CD

17-04-2025	Regulier verblijf	CD
17-04-2025	Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting	IN
17-04-2025	Auto	CD
17-04-2025	Wetsvoorstel Wet collectieve warmte door de ACM	TB
22-04-2025	Duurzaam vervoer	CD
23-04-2025	Betaalbare energierekening voor huishoudens	CD
23-04-2025	Nationale Strategie Vrouwegezondheid	RTG
23-04-2025	Digitaliserende overheid	CD
23-04-2025	Leefbaarheid en Veiligheid	CD
24-04-2025	Cluster 6 Actieplan 2.0	CD
24-04-2025	Leefstijlpreventie	CD
24-04-2025	Vreemdelingen- en asielbeleid	CD
24-04-2025	Leefomgeving	CD
14-05-2025	Lunchbijeenkomst met gemeentes over regeldruk	GES
14-05-2025	Nettarieven	CD
15-05-2025	Voorjaarsbesluitvorming Klimaat en energie	CD
15-05-2025	Spoor	CD
19-05-2025	Regels omtrent productie, transport en levering van warmte (Wet collectieve warmte)	WO
21-05-2025	Maatschappelijk domein (inclusief Huiselijk geweld, kindermishandeling en geweld in afhankelijkheidsrelaties)	CD
21-05-2025	Arbeidsmarktkrapte	CD
21-05-2025	Staat van de Volkshuisvesting	CD
21-05-2025	Passend onderwijs	CD
22-05-2025	Verdienvermogen en grondbeleid	CD
22-05-2025	Justitiële jeugd	CD
28-05-2024	Gewasbeschermingsmiddelen	CD
28-05-2025	Integratie	CD
28-05-2025	Jongeren en sociale media	RTG
04-06-2025	Energieraad (formeel)	CD
05-06-2025	Klimaat en Energie	CD
05-06-2025	Discriminatie, racisme en mensenrechten	CD
11-06-2025	Gezond en veilig werken	CD
11-06-2025	Verzameldebat BES	CD
12-06-2025	Gehandicaptenbeleid	CD
12-06-2025	Cultuur	CD

12-06-2025	Zoönosen en dierziekten	CD
17-06-2025	Water	CD
18-06-2025	Vreemdelingen- en asielbeleid	CD
18-06-2025	Jeugdbeleid	CD
18-06-2025	Energiebesparing	CD

CD	= Commissiedebat	RTG	= Rondetafelgesprek
Ges	= Gesprek	SO	= Schriftelijk Overleg
In	= Inbreng verslag (wetsvoorstel)	TB	= Technische Briefing
NO	= Nota Overleg	FV	= Feitelijke Vragen
Pet	= Petitie	WO	= Wetgevingsoverleg

Plenaire agenda Tweede Kamer

1 – 3 april (week 14)

DINSDAG

- 16.45 uur Tweeminutendebat Arbeidsongeschiktheid (CD 18/2)
17.15 uur 36 446 Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (WTTA) (voortzetting)

WOENSDAG

- 10.15 uur Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid (CD 12/3)
11.15 uur Tweeminutendebat Opvang Oekraïne (CD 20/3)
12.00 uur Tweeminutendebat Openbaar vervoer en taxi (CD 20/2)
12.25 uur Tweeminutendebat Externe Veiligheid (CD 4/3)
15.10 uur Tweeminutendebat Midden- en kleinbedrijf (CD 20/3)
15.30 uur Debat over de hoge inflatie in Nederland

DONDERDAG

- 10.15 uur Tweeminutendebat Regio's en grensoverschrijdende samenwerking (CD 6/2)
10.35 uur Tweeminutendebat Financiën decentrale overheden (CD 26/3)
11.45 uur Tweeminutendebat Ruimtelijke Ordening (CD 13/3)
19.00 uur 35 386 Wet veilige jaarwisseling (voortzetting)

8 – 10 april (week 15)

WOENSDAG

- 10.45 uur Burgerinitiatief Publiek, Toegankelijk en Gratis OV
16.00 uur Debat over de situatie in Syrië

DONDERDAG

- 10.15 uur Debat over het faillissement van Co-Med en private equity in de zorg

(verschillende tweeminutendebatten, planning volt nog)

15 – 17 april (week 16)

- 36 571 Wet aanscherping strafbaarstelling ronselen
- 36 582 Participatiewet in balans
- 36 552 Wet kwaliteitsbevordering uitvoering verkiezingsproces

22 – 24 april (week 17)

- 36 278 Wet kwaliteitsregistraties zorg

25 april – 12 mei (week 18 en 19)

Meireces

13 – 15 mei (week 20)

- 36 489 Wet digitale algemene vergadering privaatrechtelijke rechtspersonen

20 – 22 mei (week 21)

- 35 985 Wet Markt en Overheid

Plenaire agenda Eerste Kamer

1 april (week 14)

- Derde termijn begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII)
- Debat begroting Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI)

8 april (week 15)

- Debat begroting Gemeentefonds (B) (onder voorbehoud)
- Debat begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) (onder voorbehoud)

Brussel

Signalgate: EU onder vuur

Op 25 maart kwam een diplomatiek incident, genaamd 'Signalgate', naar buiten. Het betrof gelekte berichten van Amerikaanse functionarissen via het berichtenplatform Signal, waarin Europese landen werden bekritiseerd voor hun "free-loading" houding. De berichten werden onthuld door David Goldberg van The Atlantic, die toegang had gekregen tot de groep. De onthullingen leidden tot spanningen binnen de EU. Leaders zoals Duitse bondskanselier Scholz en Franse president Macron benadrukten het belang van respectvolle communicatie tussen bondgenoten.

Europese Unie lanceert de 'Preparedness Union Strategy'

Op 26 maart presenteerde de Europese Commissie de Preparedness Union Strategy. Het doel van deze strategie is om de EU beter voor te bereiden op crises, zoals pandemieën, natuurrampen, cyberaanvallen en geopolitieke dreigingen. De strategie richt zich op snellere crisisrespons, betere

samenwerking tussen lidstaten en investeringen in strategische voorraden en kritieke infrastructuur. De EU adviseert huishoudens om een noodvoorraad aan te leggen voor minimaal 72 uur, met essentiële items zoals voedsel, water, medicijnen en een zaklamp.

Turkije-crisis en mogelijke impact op EU-toetredingsfondsen

Op 26 maart werd de arrestatie van oppositieleider Ekrem İmamoğlu in Turkije een groot onderwerp. De EU uitte bezorgdheid over de democratische achteruitgang in Turkije en overwoog de opschorting van toetredingsfondsen voor het land. Deze politieke situatie heeft de al gespannen relatie tussen Turkije en de EU verder verscherpt, aangezien de EU constant zorgen heeft geuit over de mensenrechten en de vrijheden van oppositieleiden.

EU bereidt zich voor op 'flat double-digit' invoerheffingen vanaf 2 april

Op 26 maart werd aangekondigd dat de EU zich voorbereidt op de invoering van nieuwe tarieven op Amerikaanse producten, inclusief een flat double-digit tarief, dat vanaf 2 april 2025 van kracht wordt. Een "flat double-digit tarief" is een invoerheffing van een vast percentage tussen de 10% en 99% op producten. Het tarief geldt gelijk voor alle producten die onder deze regeling vallen. Het is een reactie op de dreigementen van de VS om invoertarieven op Europese auto's te verhogen en kan de handel tussen de EU en de VS verder onder druk zetten.

Armenië lanceert EU-toetredingsproces

Armenië heeft op 26 maart een wet aangenomen die het land officieel de EU-toetredingsprocedure inluidt. Deze stap is belangrijk voor Armenië, omdat het de Europese Unie als strategisch partner ziet en hoopt politieke en economische voordelen van het EU-lidmaatschap te behalen. De EU steunt Armenië in dit proces als een manier om de stabiliteit in de regio te bevorderen, vooral gezien de recente geopolitieke spanningen.

Kabinetsappreciaties Europese voorstellen (BNC-fiches)

Datum	Relevante BNC-fiches
02-04-2025	A Vision for Agriculture and Food Shaping together an attractive farming and agri-food sector for future generations
07-04-2025	For an EU Blueprint on Cybersecurity Crisis Management
09-04-2025	A Clean Industrial Deal
09-04-2025	Action Plan for Affordable Energy

Consultaties Europese Commissie

Datum	Onderwerp	Type
17-04-2025	Drug trafficking – controlling chemicals used to make illegal drugs (update of EU list)	Feedback
06-05-2025	EU's next long-term budget (MFF) – implementing EU funding with Member States and regions	Feedback
06-05-2025	EU's next long-term budget (MFF) – EU funding for civil protection, preparedness and response to crises	Feedback

Agenda Europese Comité van de Regio's

Datum	Onderwerp
02-04-2025 / 03-04-2025	Plenaire vergadering
05-05-2025	ENVE vergadering
06-05-2025	COTER vergadering
07-05-2025	SEDEC vergadering
20-05-2025 / 21-05-2025	Externe NAT vergadering
22-05-2025	CIVEX vergadering
23-05-2025	ECON vergadering

Het VNG Lobbymemo wordt gemaakt door:

Den Haag: Eric de Rijk, Richard van Vliet en
Jesse de Jong-Paalfvast
Brussel: Team Europa